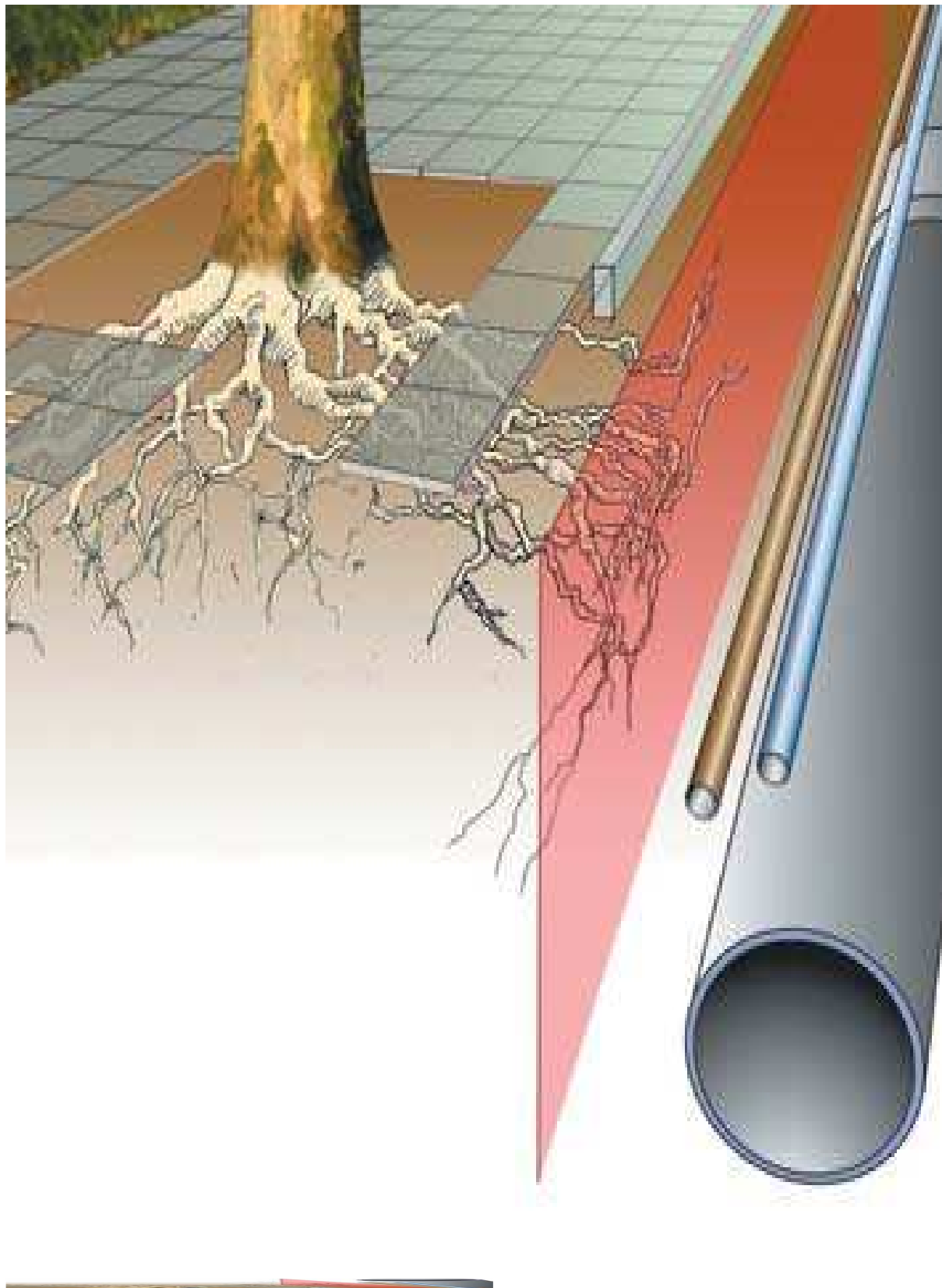

Handboek Kabels en Leidingen

Inhoudsopgave

1.1 Inleiding	
1.2 Algemene eisen aan uitvoerende partijen die werken in de openbare ruimte.....	
1.3 Melding start werkzaamheden.....	
1.4 Communicatie naar burger.....	
1.5 Vooropname en uitvoering.....	
1.6 Algemene voorwaarden.....	
1.7 Achterlaten werken.....	
1.8.Schaderegeling.....	
1.9 Meldingsprocedure bij schades.....	
2.0 Grondwerk.....	
2.1 Verdichten aanvullingen.....	
2.2 Open verharding.....	
2.3 Gesloten verharding.....	
2.4 Kunstwerken.....	
2.5 Groenvoorziening.....	
2.6 Bodemverontreiniging bij werkzaamheden aan kabels/leidingen.....	
2.7 Bodemverontreiniging tijdens werkzaamheden.....	
2.8 Kosten.....	
2.9 Grondwerk.....	
3.0 Veiligheid.....	
3.1 Werkterrein.....	
3.2 Verkeersmaatregelen.....	
3.3 Algemeen.....	
3.4 Wegafsluitingen/omleidingen.....	
3.5 Onderhoud verkeersmaatregelen.....	
3.6 Bereikbaarheid.....	
3.7 Aanvullende bepalingen.....	
3.8 Oplevering.....	
3.9 Garantie.....	
4.0 Handhaving.....	

1.1 Inleiding

Teneinde de overlast, die het gevolg is van werken in/op de openbare gronden en/of openbare ruimte zoveel mogelijk te beperken, zijn er door de gemeente Enschede een groot aantal afspraken gemaakt voor gemeentelijke diensten en bedrijven die regelmatig in/op openbare gronden en/of de openbare ruimte werkzaamheden moeten verrichten.

Dit handboek is opgesteld.../... ter uitwerking van de vereisten die de Gemeenteraad heeft vastgelegd in de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI). Dit handboek geeft nadere instructies omtrent de manier waarop het leggen en het onderhoud van kabels en leidingen gestalte dient te krijgen, indien netwerkbeheerders (of haar uitvoerders) werkzaamheden wensen uit te voeren in de openbare grond en /of openbare ruimte binnen de gemeente Enschede.

Doel van de afspraken in dit handboek is het verbeteren van de samenwerking tussen de overheid en marktpartijen ten aanzien van de problematiek in de ondergrondse infrastructuur.

In het handboek kabels en leidingen zijn werkafspraken tussen de gemeente Enschede, Netwerkbeheerders en de Nutsbedrijven vastgelegd in regelingen en procedures, voor zover het gaat om het aanleggen en onderhouden van kabels en leidingen in/op de openbare gronden en/of openbare ruimte.

In dit handboek worden raakvlakken beschreven tussen de gemeente Enschede Netwerkbeheerders en de Nutsbedrijven.

Handboek Kabels/leidingen Gemeente Enschede

1.2 Algemene eisen aan uitvoerende partijen die werken in de openbare ruimte

De beheerder van de openbare ruimte is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en kan de regels stellen aan het werken in/op de openbare gronden. De gemeente stelt de volgende algemene voorwaarden aan partijen die toestemming krijgen om in de openbare ruimte te werken:

- A. Een verklaring dat het straatwerk wordt uitgevoerd door gekwalificeerde straatmakers met een bewijs van erkenning door de SEB (Stichting Erkenning voor het Bestratingbedrijf); tenzij de gemeente aangeeft dit zelf te willen doen in een instemmingbesluit of via MOOR (Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte).
- B. Voor herstel straatwerk (stadserf) en speciale bestratingen buiten het stadserf maar ook voor de Lasgaten zijn de tarieven van eenheid aanbesteden van de gemeente Enschede van kracht.
- C. Bij werk in uitvoering dienen de Nuts- en de Telecombedrijven te verklaren dat de aannemer werkt volgens de richtlijnen van het CROW in de publicatie 96-b. Die regels zijn van toepassing.
- D. De aanvragers dienen een gedateerde en gewaarmerkte kopie van het kwaliteitssysteemcertificaat op basis van de norm ISO 9001 of ISO 9002, dan wel een gelijkwaardig certificaat te overleggen, die betrekking heeft op de aard van het werk. Dit certificaat moet zijn afgegeven door een certificatinstelling (goedgekeurd door de Raad voor Accreditatie). Het certificaat moet geldig zijn op de datum van uitvoering. In geval van een combinatie van uitvoerders dienen alle deelnemers in het bezit te zijn van hiervoor bedoelde kwaliteitssysteemcertificaat.
- E. De aannemer dient in het bezit te zijn van een gedateerde en gewaarmerkte kopie van het VCA** of minimaal VCA*-certificaat. In geval van een combinatie van uitvoerders, een gewaarmerkte kopie VCA** of VCA* certificaat van de combinatie of van alle deelnemers afzonderlijk.

1.3 Melding start werkzaamheden

Betreffende de uitvoering van de werkzaamheden dient door de aanvrager minimaal 2 werkdagen voor aanvang een melding te worden gemaakt in MOOR (Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte), genoemd in de vergunning, plangoedkeuring of het instemmingbesluit onder vermelding van datum en kenmerk van het hier voorgenomde. Bij de melding dient tevens de planning overlegd te worden met hierin aangegeven de startdatum en het moment van oplevering.

Ten behoeve van aansluitingen, afsluitingen en storingsen en calamiteiten geldt een meldingsplicht vooraf, indien dit niet mogelijk is dient dit zo snel mogelijk te gebeuren, met inachtneming van de bepalingen artikel 5 lid 5 van de AVOI. Indien niet wordt voldaan aan het hier voor genoemde kan op basis van artikel 17 t/m 28 van de AVOI sancties worden opgelegd, deze kunnen bestaan uit het stil leggen van de werkzaamheden en/of intrekken van het instemmingbesluit.

1.4 Communicatie naar burger

De aanvrager is zelf verantwoordelijk voor de communicatie naar bedrijven en burgers over het uit te voeren werk. De communicatie dient minimaal drie werkdagen eerder plaats te vinden en te bestaan uit:

- vermelding soort werkzaamheden
- projectduur
- werktijden van de werkzaamheden
- de vorm en mate van overlast
- door de aannemer te treffen voorzieningen in het kader van bereikbaarheid
- Maatregelen treffen in het kader van de vuilophaaldienst
- Telefoonnummer uitvoerder (storingen ,klachten) dan wel voor het opvragen van informatie .

1.5 Vooropname en uitvoering

Voor aanvang van de werkzaamheden kan met een vertegenwoordiger van de gemeente het tracé nagelopen worden en de mate van beschadiging en kwaliteit van het bestratingmateriaal en de groenvoorziening opgenomen worden. Dit wordt vastgelegd in een document, liefst voorzien van gedagtekende foto's en/of video-opnamen. Dit document moet ondertekend worden door een hiertoe bevoegde vertegenwoordiger van de gemeente en een hiertoe bevoegde vertegenwoordiger van de aanvrager.

Tijdens en ter plaatse van de uitvoering van de werkzaamheden dienen aanwezig te zijn;

- Instemmingbesluit
- Plangoedkeuring
- Klic tekeningen
- Handboek kabels en leidingen
- Gewaarmerkte tekeningen
- Uitdraai van de melding in het MOOR systeem

Deze dienen op verzoek aan de toezichthouder van de gemeente Enschede getoond te worden.

1.6 Algemene voorwaarden

Het opnemen van de bestrating en grasbermen, het graven van een sleuf, het leggen van een kabel/leiding en het weer aanvullen en verdichten van de sleuf, alsmede het herstellen van de verharding, dient zodanig te gebeuren, dat dit voor de weggebruiker geen gevaar oplevert.

Het herstel van de groenvoorzieningen wordt uitgevoerd door de gemeente op kosten van de aanvrager, dit tegen de werkelijke door de gemeente gemaakte kosten.

Aanvrager dient zich voor bovengenoemde werkzaamheden uitsluitend te bedienen van voor alle door of namens haar uit te voeren werkzaamheden gecertificeerde bedrijven.

Het personeel wat ingezet wordt dient voor de uitgevoerde werkzaamheden gekwalificeerd te zijn.

Bij het leggen van de kabels /leidingen dient rekening te worden gehouden met een minimale gronddekking van 0.60 cm. Indien hiervan afgeweken moet worden mag dit alleen na toestemming van de gemeente Enschede. Met betrekking tot de afstand tussen de te leggen kabels of leidingen en al bestaande kabels of leidingen moet men zich houden aan de minimale afstand zoals is aangegeven in het normblad NEN 1739.

De antennekabels moeten worden voorzien met een onvergaanbaar waarschuwingslint met de tekst “ pas op –centrale antennekabel ”

Omtrent de juiste plaats van de te leggen kabel/leidingen en buizen en aan te brengen kasten en dergelijke dient de aanvrager tevens overleg te plegen met de overige kabel- en leidingbeheerders.

Voor aanvang van de werkzaamheden moet een Klic-melding worden gedaan en dienen de bepalingen die gesteld worden in de WION (Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten) in acht te worden genomen. De wet informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten verplicht de vergunningaanvrager en grondroerder voor het starten van de werkzaamheden alle aanwezige ondergrondse infrastructuur te raadplegen. Tevens verplicht de WION leidingbeheerder en grondroerder om uiterlijk 10 werkdagen na het leggen van kabels en leidingen de ligginggegevens van deze leidingen digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging en bij het aantreffen van onbekende kabels en leidingen deze te melden bij het Kadaster-sectie KLIC

Bij twijfel dienen in overleg met de gemeente en overige kabel/leidingen- en netbeheerders ter bepaling van de juiste ligging van de nabijliggende leidingen ter plaatse proefgaten en sleuven van voldoende omvang en diepte te worden gegraven.

Kabels/leidingen van de aanvrager die blijvend buiten bedrijf zijn gesteld dienen bij het open leggen van de sleuf te worden verwijderd, tenzij anders wordt overeengekomen met de vertegenwoordiger van de gemeente.

Deze blijven dan ook eigendom van de netwerkbeheerder.

Wanneer kabels/leidingen en buizen van de aanvrager, die in/op openbare grond zijn gelegen hun functie verliezen, dient de gemeente hiervan in kennis te worden gesteld en dienen deze te worden verwijderd op kosten van de netwerkbeheerder.

1.7 Achterlaten Werken

In de weekenden, op feestdagen, in winkelgebieden op koopavonden en op eventueel nader door de gemeente aan te wijzen tijdstippen moeten de sleuven in de verharding aangevuld en dicht gestraat zijn. De sleuven door de bermen en groenstroken moeten dan tot de oorspronkelijke hoogte aangevuld zijn, tenzij anders overeengekomen is met een vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeente kan dan aanvullende eisen stellen ten aanzien van de afzetting en bescherming van de gebruikers van de open bare ruimte.

1.8 Schaderegeling

Tijdens het uitvoeren van het werk moeten maatregelen worden getroffen ter voorkoming van schade aan brandkranen, afsluiters, kabels en leidingen. Tevens dienen deze altijd bereikbaar en duidelijk zichtbaar te zijn. Verplaatsen van aanduidingen in de leiding stroken mogen slechts geschieden in aanwezigheid of na het verkrijgen van toestemming van de betrokken beheerder. Verplaatsing van KAD-stenen en RG-palen mag slechts plaatsvinden in vertegenwoordiging van de betrokken ambtenaar van het Kadaster cq Rijkswaterstaat.

In geval van schade in welke vorm dan ook toegebracht aan derden, voor zover deze is ontstaan door het leggen, hebben en/of verwijderen van kabel(s), leidingen, kast(en) of andere voorzieningen behoudt de gemeente Enschede zich het recht voor om u in voorkomende gevallen aansprakelijk te stellen voor geleden schade waarvoor de gemeente door deze derde(n) aansprakelijk is gesteld. Dit met inachtneming van de relevante bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek.

Dit geldt voor schade als gevolg van of in verband met het gebruik, het aanwezig zijn, het aanbrengen en het onderhoud van, dan wel eigendom, aanleg, instandhouding, wijzigingen of verwijdering van kabels en leidingen.

Dit ongeacht het tijdstip waarop het schadetoebrengende feit zich voordoet dan wel heeft voorgedaan en/of de schade zich manifesteert.

Bij ingebreke blijven zal via bestuursdwang schadeherstel door de gemeente op kosten van de aanvrager plaatsvinden.

1.9 Meldingsprocedure bij schades

Schades ontstaan ten gevolge van de uitvoering van de werkzaamheden aan eigendommen van derden of gemeente dienen direct gemeld te worden aan de gemeente of eigenaar van de beschadigde eigendommen binnen 24 uur en bij gevaarzettelingen onmiddellijk.

2.0 Grondwerk

Bij het door of namens de aanvrager uit te voeren werken dienen de standaard RAW-bepalingen in acht te worden genomen.

Uitkomende overtollige grond dient door en op kosten van de aanvrager te worden afgevoerd. Overige niet bruikbare materialen dienen na beëindiging van de werkzaamheden te zijn verwijderd op kosten van de aanvrager.

Uitkomende grond die vanwege de gemeente niet mag worden teruggebracht dient door en voor rekening van de aanvrager te worden afgevoerd. De hierdoor tekort komende grond wordt door en voor rekening van de gemeente op het werk beschikbaar gesteld.

2.1 Verdichten aanvullingen

Alle aanvullingen dienen laagsgewijs 0.30m te worden verdicht.

De proctordichtheid van de aanvullingen onder de verharding mag na verdichten niet meer dan 3% afwijken van de oorspronkelijke proctordichtheid, zoals deze op korte afstand van de sleuf wordt aangetroffen

Van zand, dat in de aanvulling onder de verharding is verwerkt, moet de verdichtinggraad tenminste:

- 98% bedragen voor het zandbed van rijbanen en voet en fietspaden op zandondergrond en van rijbanen op kleiondergrond,
- 97% bedragen voor het zandbed van rijbanen op veenondergrond en voet en fietspaden op kleiondergrond,
- 96% bedragen voor het zandbed van voet en fietspaden op veenondergrond.

De controle van de verdichting tijdens de uitvoering mag geschieden met behulp van een handsondeer-apparaat, mits de conuswaarde wordt gerelateerd aan een, voor de te verdichten sleufaanvulling, representatief proefvak.

Bij verdichten van grond in de beplantingsvakken of onder gras mag geen verkneding of structuurbederf optreden.

Teelaarde dient niet te worden verdicht.

2.2 Open verharding

Het opbreken van de verharding dient zorgvuldig te geschieden, zodat geen bestratingmateriaal onnodig wordt beschadigd en verloren gaat. Opgenomen straatwerk dient te worden aangebracht in het oorspronkelijke verband. Rijbaanbestrating van straatklinkers en baksteen dienen te worden afgetrild en afgestrooid met straatzand of brekerzand, gebakken straatstenen dienen te worden ingewassen. Het materiaal dient binnen handbereik te worden opgeslagen. Verlies, vermissing of beschadiging van het materiaal is voor rekening van de aanvrager, tot het tijdstip waarop het herstel door de aanvrager heeft plaatsgevonden en de werkzaamheden zijn opgeleverd door een vertegenwoordiger van de gemeente.

Het namens de gemeente te vervangen (vooraf reeds beschadigd) bestratingmateriaal wordt op kosten van de gemeente op het werk ter beschikking gesteld dan wel verrekend.

Ten behoeve van aansluitingen, afsluitingen en storingsen mogen de bedrijven zelf dichtstraten met uitzondering van het Stadserf en locaties waar sierbestrating zijn toegepast aangegeven in MOOR en het Instemmingbesluit

2.3 Gesloten verharding

Als regel mag gesloten verharding niet worden open gebroken tenzij anders is overeengekomen met de daar toe bevoegde vertegenwoordiger van de gemeente. Bij wegkruisingen onder gesloten verharding moeten de kabels/leidingen in een mantelbuis worden aangebracht, zodanig dat geen schade kan ontstaan aan het wegdek (zetting, oppersing en dergelijke) en de naast gelegen bermen, trottoirs of fietspaden, alsmede aan de ondergrondse infrastructuur.

De mantelbuis moet een minimale dekking hebben van 0,75 m en de buiseinden moeten als regel 0,80 m buiten de kant van de verharding uitsteken.

Indien in uitzonderingsgevallen en onder nader te bepalen voorwaarden door de gemeente het opbreken van de gesloten verharding wordt toegestaan dienen door de aanvrager tijdelijke voorzieningen te worden getroffen. De wijze waarop dit dient te gebeuren wordt door de gemeente per geval bepaald.

Het definitief herstellen van de gesloten verharding wordt door de gemeente verricht en op kosten van de aanvrager.

2.4 Kunstwerken

Het leggen van kabels /leidingen in of door tunnels/bruggen en kunstwerken is slechts mogelijk indien hiermee tijdens de bouw van het kunstwerk rekening is gehouden door middel van speciaal daarvoor bestemde mantelbuizen of holle ruimten.

Aanvrager dient vooraf in overleg met de gemeente en de overige kabel- en leidingbeheerders na te gaan via bouwtekeningen of de mantel/holle ruimten reeds bezet of bestemd zijn .

Voor het openbreken van de verhardingen van en om de kunstwerken is toestemming van de gemeente vereist.

2.5 Groenvoorziening

In de periode april tot en met oktober dient gras in gazons door de aanvrager in dunne zoden dikte 3 à 5 cm, te worden verwijderd door middel van een zodensnijder. De zoden dienen met de begroeide kanten tegen elkaar opgeslagen te worden, zo nodig vochtig gehouden te worden en zo spoedig mogelijk weer terug geplaatst te worden.

Vinden de werkzaamheden buiten de periode april tot en met oktober plaats, dan moeten de verwijderde zoden door en op kosten van de aanvrager worden afgevoerd. In de eerstkomende groeiperiode van april tot en met oktober zal de sleuf door de gemeente worden ingezaaid met gras van het overeenkomstige ras, deze op kosten van de aanvrager.

Gras in bermen en overige landschappelijk gras dient gefreesd te worden. Na het aanvullen van de sleuf zal door de gemeente opnieuw gras van zoveel mogelijk overeenkomstige rassen in gezaaid worden op kosten van de aanvrager of anders overeen gekomen met de vertegenwoordiger van de gemeente.

Beplanting mag niet worden opgenomen of verwijderd dan na instemming van de gemeente. De opgenomen beplanting dient te worden ingekuuld. De opgenomen beplanting zal zo spoedig mogelijk weer door de gemeente terug worden gezet, dit tegen marktconforme prijzen en op kosten van de aanvrager.

Indien terug zetten van de beplanting niet mogelijk is, moet de beplanting worden gerooid. De beplanting zal door de gemeente worden ingeboet in het betreffende plantseizoen met de oorspronkelijke soorten en maten. Dit geheel op kosten van de aanvrager.

Bij waardevolle beplanting dient graven in de wortelzone te worden voorkomen. Indien voor nieuwe kabel en leiding een tracé buiten de wortelzone niet mogelijk is zal gebruik gemaakt moeten worden van sleufloze technieken (boren/persen).

Bomen

- Bomen dienen zoveel mogelijk ontzien te worden volgens de gebruikelijke afstanden, stam <15 centimeter, dan minimale afstand 2,5 meter, stam >15 centimeter minimale afstand 3,5 meter. Is dit niet mogelijk, dan dient u een boring toe te passen;
- Indien een standaardprofiel niet aanwezig is, mogen geen open ontgravingen plaatsvinden binnen 90% van de kroonprojectie van bomen. In deze situaties dient gebruik te worden gemaakt van sleufloze technieken.
- Boringen mogen uitsluitend worden toegepast na toestemming van de gemeente.

Ontgraven wortels dienen te worden beschermd tegen uitdroging, vorst en beschadiging.

Bij schade aan bomen zal de gemeente de schade bepalen volgen de methode Raad en deze schade verhalen op de aanvrager.

Bij werkzaamheden onder of rondom bomen is de poster "boombescherming op bouwlocaties" van toepassing. Er moet gewerkt worden volgens op de poster aangegeven beschermingsmaatregelen. De poster is te bestellen via www.stadswerk.nl. Over de werkzaamheden rondom bomen dienen vooraf met de toezichthouder van de gemeente aanvullende afspraken gemaakt te worden .

2.6 Bodemverontreiniging bij werkzaamheden aan kabels/leidingen

Voorafgaand aan de werkzaamheden kunt u bij de gemeente Enschede cluster Bouwen en Milieu afdeling Beleid & Advies ,het archief en bodeminformatiesysteem van de gemeente Enschede raadplegen en van bodemverontreiniging ter plaatse van de geplande werkzaamheden. Indien er meer duidelijkheid gewenst is over milieuhygiënische bodemkwaliteit kan de aanvrager bodemonderzoek laten verrichten door een onderzoeksbureau. Voor advies hierover kan men bij de gemeente Enschede terecht. De opdrachtgever en/of het bedrijf dat de werkzaamheden uitvoert blijven te alle tijden verantwoordelijk voor eventuele risico's voor de volksgezondheid, veiligheid en het milieu, voortvloeiende uit aanwezige bodemverontreiniging

2.7 Bodemverontreiniging tijdens werkzaamheden

Indien tijdens werkzaamheden bodemverontreiniging wordt geconstateerd, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en dient het bedrijf dit bij de afdeling Milieu van de gemeente te melden. Pas na toestemming van de gemeente mag weer worden gestart met de werkzaamheden. Indien noodzakelijk dienen maatregelen getroffen te worden ter voorkoming van verspreiding van de verontreiniging dan wel de risico's voor de volksgezondheid. Het kan echter wenselijk zijn dat de verontreinigde grond gesaneerd en afgevoerd wordt naar een erkend verwerker, waarna het ontgravingsvak aangevuld wordt met schone grond.

2.8 Kosten

Kosten hiervoor zijn in eerste instantie voor rekening van de opdrachtgever.

2.9 Grondwerk

Indien er lichtverontreinigde dan wel schone grond vrijkomt bij de werkzaamheden kan dit na keuring conform het Besluit bodemkwaliteit elders toegepast worden. Het is eveneens mogelijk dat de grond op basis van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente zonder keuring conform Besluit bodemkwaliteit toegepast wordt, voor informatie of advies hierover kan men bij de afdeling Milieu van de gemeente terecht. Eventuele grond dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker. Het zand dat uitgegraven wordt dient gescheiden naast de sleuf te worden gedeponereerd en moet in de oorspronkelijke lagen terug gebracht worden, deze regel dient ook te worden gehanteerd indien er stabilisatie onder de verharding aanwezig is.

3.0 Veiligheid

Indien werkzaamheden plaatsvinden in verontreinigde grond dienen de veiligheidsklassen volgens CROW-132 vastgesteld te worden door een terzake kundig bedrijf zodat de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen toegepast kunnen worden.

3.1 Werkterrein

Indien de aanvrager openbaar gebied als werkterrein wil inrichten, dient hiervoor een vergunning te worden aangevraagd. Hierover zijn leges en precario verschuldigd. Bij gemeentelijke projecten coördineert de gemeente het gebruik van werkterreinen. Indien er een gezamenlijk werkterrein ingericht wordt verzorgt de gemeente de beschikbaarheid, vergunning en leges voor kosten van de aanvrager.

3.2 Verkeersmaatregelen

Verkeersmaatregelen moeten voldoen aan de richtlijnen CROW publicatie 96-b met de volgende bepalingen.

3.3 Algemeen

Het op- en afrijden van voor de uitvoering bestemde terreinen en wegen moeten plaatsvinden via, de door de gemeente vooraf goed te keuren dan wel door haar aan te wijzen locaties en wegen.

De gemeente is bevoegd, indien de veiligheid en/of doorstroming van het verkeer dit vereist, de werkzaamheden niet te laten aanvangen of te doen onderbreken.

Ontsluiting van het werk mag alleen via hoofdwegen plaatsvinden.

Het verkeer binnen de werkgrenzen dient tijdens de werkzaamheden te kunnen doorgaan.

Hiervoor dienen tijdelijke verkeersmaatregelen te worden toegepast (conform 96-b).

In aanvulling op artikel 01.12.03 lid 01 van de standaard 2005 of later bijgewerkte versie dient de aanvrager zodanig preventieve maatregelen te treffen dat geen klei, modder of zand op de bestaande wegen kan komen en dat de wielen van de voertuigen waar mee de transporten plaatsvinden, zijn ontdaan van klei, modder, zand voordat over bovengenoemde wegen wordt gereden. Mocht de aanvrager (telecom-, energie- of waterleidingbedrijf) hier in gebreke blijven, dan zal de gemeente de weg laten reinigen op kosten van de aanvrager. Sleuven langs de weg dienen te worden afgezet met skigaas.

Grote openliggende gaten moeten met bouwhekken worden afgezet na goedkeuring gemeente.

3.4 Wegafsluitingen/omleidingen

Wegafzettingen en omleidingen dienen aan de gemeente te worden voorgelegd.

Afzetting op het werk ter plaatse van de begrenzing van het werk, alsmede omleidingroutes moeten door de gemeente worden verzorgd. Onderhoud van deze voorziening geschiedt door de gemeente. De kosten voor het plaatsen en onderhouden van deze komen voor rekening van de aanvrager. De aanvrager dient zelf zorg te dragen voor het plaatsen van een deugdelijke afzetting binnen het werkkerrein.

3.5 Onderhoud verkeersmaatregelen

Verkeersvoorzieningen betreffende het werk die geen dienst doen, dient de aanvrager terstond te verwijderen cq af te dekken en op het tijdstip dat deze weer nodig zijn, herplaatsen cq afdekking verwijderen.

De aanvrager zorgt voor een dagelijkse en voldoende controle op de instandhouding van de verkeersborden, wegbebakening en afzetting ook buiten de normale werktijden.

Geconstateerde gebreken binnen het werkgebied en aan de afzettingen die buiten werktijd en bij de wachtdienst van de gemeente worden gemeld, worden aan de aanvrager door gegeven en indien noodzakelijk binnen twee uur hersteld. Vindt herstel niet plaats binnen de gestelde tijd, dan worden de gebreken in opdracht van bovengenoemde dienst onmiddellijk hersteld. De kosten hiervan worden in rekening gebracht bij de aanvrager.

3.6 Bereikbaarheid

Ten behoeve van de nood en hulpdiensten gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- a. De minimale doorrijbreedte voor hulpvoertuigen bedraagt minimaal 3,50 meter en dient altijd gewaarborgd te zijn.
- b. De werkzaamheden dienen op zodanige wijze te worden uitgevoerd dat te allen tijde per rijrichting minimaal een rijstrook beschikbaar moet zijn.
- c. Als er een straat geblokkeerd moet worden dan niet meer dan een afsluiting per straat.
- d. De minimale doorrijhoogte bedraagt 4,20 meter.
- e. De brandkranen moeten minimaal 1 meter rondom worden vrijgehouden en worden opgenomen in voetpaden.
- f. Brandkranen moeten zichtbaar en toegankelijk blijven.
- g. Aansluitingen voor droge blusleidingen moeten worden vrijgehouden.
- h. Toegangen tot percelen mogen niet worden geblokkeerd.
- i. Gewone uitgangen en nooduitgangen van voor het publiek toegankelijke openbare gelegenheden onder andere bioscopen, ziekenhuizen, cafés, etcetera moeten worden vrijgehouden.
- j. De tijdsduur van de werken/afzettingen moeten worden aangegeven door middel van bebording
- k. De maximale afstand van een mogelijk opstelplaats voor redvoertuigen tot elke plaats in de gevel van een gebouw mag ten hoogste 18 meter bedragen. Deze opstelplaats dient een obstakelvrije ruimte te omvatten van 5,5 bij 10 meter en een stempeldruk van 1MN/M2 te kunnen weerstaan.

Ten behoeve van bevoorrading bedrijven dienen voldoende maatregelen getroffen te worden om dit te garanderen.

3.7 Aanvullende bepalingen

Tijdens de uitvoering van de werken mag het verkeer niet onnodig worden gestremd en zo weinig mogelijk worden gehinderd, een en ander ter beoordeling van de gemeente.

Aanvrager draagt zorg voor de bereikbaarheid van woningen, winkels, openbare gebouwen en dergelijke. In overleg met de betrokkenen kan de mate van bereikbaarheid nader inhoud worden gegeven. Indien er met de betrokkenen geen overeenstemming kan worden bereikt over de beperking van de bereikbaarheid treedt de aanvrager tijdig in overleg met de gemeente. Verder draagt aanvrager zorg voor een doorgang voor het fietsverkeer en de voetgangers of in overleg met de gemeente voor een omleidingroute.

Aanvrager dient inzake volledige afsluiting van de wegen en verkeersomleidingen als regel ten minste twee weken voor het begin van de werkzaamheden bij de gemeente vergunning aan te vragen en de plaatselijke politie van dit voornemen in kennis te stellen, ook bij werkzaamheden aan leidingen met een spoedeisend karakter dient de gemeente op de hoogte te zijn van alle verkeersafzettingen Crow 96-B.

3.8 Oplevering

De oplevering van de werkzaamheden dient 5 werkdagen van tevoren gemeld te worden. Bij de oplevering dienen alle betrokken partijen vertegenwoordigd te zijn. Oplevering vindt plaats onder leiding van de gemeente en betreft alle voorwaarden betrekking hebbende op de aanvraag. Oplevering wordt met een opleveringsrapport vastgelegd.

3.9 Garantie

De aanvrager biedt de garantie van een jaar. Garantie is gericht op zo deugdelijk mogelijk herstel (verdichten en herstraten), mocht de aanvrager hier van in gebreke blijven zal de gemeente herstel uitvoeren tegen marktconforme tarieven en op kosten van de aanvrager.

4.0 Handhaving

De gemeente houdt toezicht op de voorwaarden waaronder vergunningen verstrekt zijn en de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Bij het niet conform deze voorwaarden uitvoeren van werken kan de gemeente de aanvrager verzoeken om het werk te herstellen. Bij ingebreke blijven is de gemeente gerechtigd om via bestuursdwang alle benodigde maatregelen te treffen, dan wel een ander sancties aan te wenden conform artikel 17t/m 20 van de AVOI van de gemeente Enschede

Ron Gieskes TMOI (Technisch Mederwerker Ondergrondse Infra)